1837. № 39.

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG den 16 MEI.

NOORD-AMERIKA.

NIEUW-YORK, *den 5 April.* (Uittreksel uit den *Courier van de Vereenigde Staten.*) Wij hebben ons tot dus verre onthouden gehad, gewag te maken van den betreurenswaardigen toestand, in welken de handel in de Vereenigde Staten verkeert. Het stootte ons tegen de borst, onze lezers daarover te onderhouden.

Van Canada af tot aan Texas toe, is de handel, zoo al niet vernietigd, voor het minst verlamd; deszelfs crediet is niet alleen in de Vereenigde Staten, maar ook in Europa verloren. De prijzen der tot den uitvoer bestemde voortbrengselen zijn in Europa zoo laag gevallen, dat zij de afzenders de zwaarste verliezen doen ondervinden.

Overal zijn het faillieten. Zij hebben een begin genomen te Nieuw-Orleans, waar vier huizen een te kort van meer dan vijftien millioen dollars hebben daargesteld. Deze faillieten hebben er andere, te Nieuw-York, te Philadelphia, enz., na zich gesleept, en het geheel der in de laatste maand in de Vereenigde Staten gevallen bankbreuken, kan men op meer dan dertig millioen stellen.

Het gouvernement schijnt het onveranderlijke voornemen gehad te hebben, om de circulatie van bankbiljetten door eene circulatie van gemunt geld te doen vervangen. Tot bereiking van dit oogmerk heeft men de uitgifte van alle biljetten van minder dan vijf dollars verboden. Men heeft de lands munt veranderd en het goud van den Eagle van 246 tot 232 verminderd. Deze vermindering van waarde van het Amerikaansche goud, heeft het Engelsche hier natuurlijk in prijs doen stijgen; de souverein, die slechts 4 dollars 44 waard was, doet thans 4 dollars 87, of een opgeld van 8 pct. Men heeft er alzoo in Engeland zijn voordeel bij gevonden om goud naar de Vereenigde Staten over te zenden en hetzelve stroomt er in menigte naar toe; want het goud zal, even als ieder andere koopwaar, daar naar toe gezonden worden, waar het eene zekere winst belooft.

Spreken wij thans van die heete speculatie-koorts, die in zoo korten tijd al de levenskracht van de Amerikaansche nijverheid en handel verzwolgen heeft. Eene ijlende koorts heeft het volk vermeesterd gehad. Een ieder heeft in eenen dag rijk willen worden, en waarin heeft men niet al gespeculeerd.

In minder dan achttien maanden tijds heeft men meer dan dertig millioen dollars besteed aan publieke gronden, die in langen tijd niets zullen opbrengen. Deze millioenen kunnen derhalve worden beschouwd als een dood en aan handel en nijverheid onttrokken kapitaal. De razernij, die in de koopers van gronden voer, was zoo groot dat de verkoopen, in de maand Julij ll., drie en een half millioen dollars hebben opgebragt.

De speculanten hebben zich niet bepaald tot het opkoopen van publieke gronden, zij hebben er overal gekocht, zoo ten platte lande als in de steden. Nimmer hebben de eigendommen zoo snel van eigenaars verwisseld, men heeft dezelve gekocht, verkocht, weder verkocht, tot dat de koopprijzen verdubbeld waren. Ten gevolge dier koopen en verkoopen is de waarde van vaste goederen te Nieuw-York zoo zeer in prijs gestegen, dat de assessors dezelve in 1836 nagenoeg 100 millioen hooger geschat hebben dan het vorige jaar. Ook is de huur der huizen zoo zeer gestegen, dat men rijk dient te wezen, om heden te Nieuw-York een geheel huis te kunnen bewonen.

Eene andere omstandigheid, tegen welke wij met leedwezen onze stem verheffen en die evenwel veel tot het algemeene geldgebrek heeft toegebragt, is het overdreven in groote ondernemingen van publieke werken. De bevolking der Vereenigde Staten is slechts van 13 millioen en derzelver oppervlakte van nagenoeg 2 millioen, 300,000 vierkante mijlen, dat is te zeggen, bijna even zoo groot als geheel Europa. De bevolking is derhalve nog dun gezaaid en de binnenlandsche handel, hoe gewigtig die ook naar evenredigheid der bevolking moge wezen, is van weinig beteekenis, zoo men de uitgestrektheid in aanmerking neemt der landen, waaraan dezelve leven moet bijzetten en daar bijvoegt het aantal ijzeren spoorwegen en kanalen, die of reeds bestaan, of die men voornemens is daar te stellen.

De staat van Nieuw-York heeft 600 mijlen aan kanalen en meer dan 200 mijlen aan ijzeren-spoorwegen, en op dit oogenblik maakt men eenen nieuwen ijzeren-spoorweg, die den ganschen staat in deszelfs volle lengte van het oosten naar het westen, op eenen afstand van 340 mijlen in eene regte lijn, moet doorloopen. Even zoo is men voornemens het kanaal Erie (hetwelk drie honderd twee en zestig mijlen lang is), voor de groote schepen bevaarbaar te maken.

Een rijk en bevolkt land kan voorzeker niet anders, dan er bij winnen van zijne middelen van gemeenschap te bevorderen. Maar in de Vereenigde Staten zijn noch de rijkdom, noch de bevolking tot dus verre overvloedig. Met het graven van kanalen en ijzeren spoorwegen, meer dan de wezenlijke behoeften vereischen, gebruikt men alzoo een gedeelte van het publiek fortuin tot ondernemingen, die voor het oogenblik niet kunnen opbrengen en benadeelt men den handel en de nijverheid. Deze groote werken berooven den landbouw van handen, die voor denzelven onmisbaar zijn en doen de prijzen van alle voortbrengselen van den landbouw stijgen.

Ongelukkiglijk levert onze stad maar al te zeer de ondervinding hiervan. Vroeger begaven de duizende emigranten, die in de Vereenigde-Staten aankwamen, zich naar de binnenlanden, waar zij de akkers bebouwden en den oogst bevorderlijk waren. Sedert eenige jaren worden zij bij voorkeur tot de publieke werken gebezigd en van regtstreeksche voortbrengers zijn zij consummateurs geworden.

De invoeren uit Europa hebben gelijken gang gehouden met de andere speculatiën. In 1836 hebben zij de uitvoeren voor omstreeks de 52 millioen te boven gegaan.

Deze door ons opgesomde oorzaken hebben de uitwerkselen gehad, die men van dezelve verwachten moest; het vertrouwen is verloren gegaan, het geld is zoo schaarsch, dat het 4 pCt. in de maand opbrengt; de wissel op Frankrijk en Engeland is ontzettend hoog en de remises zoo schaarsch, dat het bijna onmogelijk is, zich die te verschaffen. Ook zijn de Vereenigde Staten thans ontzettende sommen aan de beide landen schuldig.

Om te gemoet te komen aan bezwaren, voortspruitende uit de schuld, die Europa te vorderen heeft, en uit den invoer van het goud, heeft men zijne toevlugt tot groote maatregelen genomen. De bank der Vereenigde Staten heeft ter beschikking van den handel gesteld 5 millioen aan waarde, betaalbaar op twaalf maanden na de dagteekening, te Londen, te Parijs of te Amsterdam. Drie banken van Nieuw-York hebben dit voorbeeld gevolgd. Op die wijze heeft men eene som van 10 millioen bijeengebragt, tot remises naar buiten s' lands vernegotieerbaar. Bovendien maken de bank der Vereenigde Staten en die van deze stad zich gereed 2 millioen in gereed geld te verzenden. Zoo deze waarden in betaling worden aangenomen, zal er een kapitaal van 12 millioen ten behoeve van Amerika daargesteld zijn, hetwelk hetzelve een crediet van ten minste 50 millioen, gelijk staande met deszelfs schuld, zal verschaffen.

Voor zoo veel betreft de verbindtenissen, voortspruitende uit de dolle speculatiën in vaste goederen en andere, zoo moeten wij tot ons leedwezen bekennen, dat voor dezelve geen redmiddel bestaat. Zij die gronden verkocht hebben, zullen dezelve hernemen; de koopers zullen het op rekening betaalde verliezen. Dit zal gevolgd worden door faillissementen, en hoe eerder dezelve vallen, hoe veel te beter nog. De staat zal zijnen bloeijenden gang niet weder hernemen, voor dat deszelfs kunstmatige maar schijnbare bloei een einde genomen zal hebben, en dat alle eigendommen tot derzelver wezenlijke waarde terug gekeerd zullen zijn. Eerst dan zal het wederom mogelijk zijn zich van de winsten van eenen eerlijken arbeid te huisvesten en te voeden.

ENGELAND.

LONDEN, *den 10 Mei.* De paketboot *Oxford* heeft berigten uit Nieuw-York tot den 18den aangebragt. Derzelver inhoud luidt, ten aanzien der bestaande handelscrisis, nog zeer ongunstig. Tot den 12den was het aantal der bankbreuken in Nieuw-York tot 120 geklommen, en sedert nog door onderscheidene nieuwe faillissementen vermeerderd. Men had 'er berigten uit Nieuw-Orleans tot den 8 Mei. Een hevige brand had aldaar veel schade aangerigt, en, zoo men verzekerde, honderd huizen in de asch gelegd. — In Boston begon men almede den invloed der crisis te ondervinden, en hadden verscheidene belangrijke huizen hunne betalingen moeten staken. — De berigten, die men in Nieuw-York uit Engeland had ontvangen, hadden aanleiding gegeven tot eene nieuwe daling van den prijs van het katoen.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 9 Mei.* In beide wetgevende Kamers zijn de beraadslagingen onbelangrijk. In die der Gedeputeerden werden zoo drukke afzonderlijke gesprekken over de amnestie, de groote maatregel van den dag, aangeknoopt, dat de redenaars, die over de wet op het zout spraken, naauwelijks gehoord werden.

In den *Moniteur* leest men het onderstaande:

RAPPORT AAN DEN KONING.

Sire! Eene daad van goedertierenheid was sints lang de wensch van uw hart; doch alvorens dezelve tot stand te brengen moest de zekerheid verkregen zijn, dat de overwonnen partijen het vergeten hunner misdrijven aan niets anders dan aan uwe edelmoedigheid konden toeschrijven. De rust is bevestigd; uw gouvernement blijft gewapend met de heilzame wetten, die Frankrijk hebben gered en andermaal strekken zouden, om alle misdadige poging te bedwingen, welke onverbeterbare lieden nogmaals mogten durven te ondernemen. De nationale garde en het leger hebben uw verschijnen met hunne toejuiching begroet. De gansche natie juicht de gevoelens van uw vaderlijk hart toe, daar zij eene vereeniging ziet naderen, waardoor uwe dinastie zich duurzaam zal vestigen.

Uwe Majesteit heeft geoordeeld dat het oogenblik daar was om den teugel te vieren aan de ingevingen uwer ziel. Gij wilt van den troon doen nederdalen vergetelheid onzer burger oneenigheden en toenadering tusschen [illegible] Franschen. Zulk eene daad kan slechts het blijk zijn van de kracht der [illegible] wetten. Uw gouvernement zal, na meer gestreden en minder gestraft te [illegible] eenig ander, alles vergeven hebben.

Overeenkomstig Uwer Majesteits bevel heb ik de eer de onderstaande project-ordonnancie aan u voor te leggen.

Ik ben met eerbied van U. M. de zeer nederige, zeer gehoorzame en zeer getrouwe onderdaan,

BARTHE.

ORDONNANCIE DES KONINGS.

Lodewyk Philips, Koning der Franschen. Aan allen die dit zien salut.

Wij hebben bevolen en bevelen hetgeen volgt:

Art. 1. Amnestie wordt verleend aan alle personen, die ten gevolge der wegens staatkundige misdaden en wanbedrijven tegen hen uitgesproken vonnissen tegenwoordig gevangen worden gehouden in de kerkers van den staat.

De surveillance wordt niettemin in stand gehouden ten opzigte van de veroordeelden tot afflictieve of infamante straffen, gelijk mede ten aanzien van degenen, die bij vonnis daaraan zijn onderworpen geworden.

Art. 2. De door het Hof der Pairs tegen *Victor Boireau* en *François Meunier* uitgesproken straf is veranderd in die van tien jaren verbanning.

Art. 3. Onze Grootzegelbewaarder, Minister van Staat bij het departement van justitie en eeredienst, en onze Minister Secretaris van Staat bij het departement van binnenlandsche zaken, zijn, ieder voor zoo veel hun betreft, belast met de uitvoering van deze ordonnancie.

Gedaan op de Tuillerien, den 8 Mei 1837.

LODEWYK PHILIPS.

Van wege den Koning:

De Grootzegelbewaarder, Minister van Staat, der Justitie en Eeredienst,

BARTHE.

Eergisteren, bij het begin der revue der nationale garde, is aan de kapiteins order gegeven, om de laadstokken in de loopen der geweren te laten vallen, om te hooren, of sommigen ook geladen waren. Deze voorzorg wordt, zegt men, wel bij de linietroepen genomen, maar niet bij de nationale garden; deze waren er dan ook verstoord over en eenige hunner hebben zich daarom verwijderd. Een kapitein van het tweede bataillon van het eerste legioen, heeft zich daarom ook naar huis begeven.

De *Constitutionnel* verwondert zich over de strenge voorzorgen, welke voor de revue genomen zijn. Van den vroegen morgen 6½ ure hebben de bewoners van de straat *Rivoli* en omstreken hunne huizen niet mogen verlaten; zelfs de hofbedienden zijn teruggehouden. Ook heeft men opgemerkt, dat, terwijl de Koning de gelederen doorreed, een aide-de-camp ter gelijker tijd achter de gelederen vooruit reed, om met de meeste zorg en oplettenheid de bewegingen der nationale garde gade te slaan, welke de Koning moest passeren. Achter den Koning reed de generaal *Lobau*, gevolgd door twee kurassiers. Zoodra de generaal, die de nationale garden steeds gadesloeg, eene hand zag bewegen, riep hij met eene zware stem: „*A bas les mains! — La main dans le rang!*" (Om laag de hand! — De hand in de gelederen.)

Te Tours hebben den 4 Mei onlusten plaats gehad. De gendarmen werden door de rustverstoorders verdreven, zoodat men de toevlugt tot de linietroepen moest nemen, om de belhamels te arresteren. Deze werden in de gevangenis gebragt; doch des avonds kwam de menigte, grootendeels uit werklieden bestaande, voor het Stadhuis, vorderende het ontslag der gevangenen. De bedreigingen gingen spoedig tot daden over, en de gendarmen werden met steenen begroet, waardoor een gendarme hevig werd gewond, en een officier der lanciers aan het hoofd getroffen. De kavalerie was nu genoodzaakt de oproerige menigte uit een te drijven en de rust te herstellen. Een 40tal werklieden zijn gearresteerd.

BELGIE.

BRUSSEL, *den 10 Mei.* De gedeputeerden hebben de beraadslagingen over het tarief der inkomende regten, ten aanzien van hetwelk zoo veel verschil van gevoelens bestaat, laten rusten, om zich bezig te houden met het voorstel, ten einde een bedrag van 3 millioenen aan Belgische thesaurie billetten uit te geven, en voor dit geld den dijk van Burgerweerd te herstellen; — de inundatien van Lillo en Liefkenshoek, door het aanleggen van daartoe strekkende dijken, in te korten, en door dit laatste een aantal hulpbehoevenden te ondersteunen. De Nederlandsche regering heeft geene zwarigheid gevonden, om dit laatste te veroorloven, mits de Belgische Kruisschans, ten zuiden van Lillo, onder toezigt van een Nederlandsch genie-officier, werd geslecht.

Ofschoon van alle zijden wordt erkend, dat de Kruisschans, als militaire positie beschouwd, niet belangrijk is, en dat dergelijk fort, nog meer zuidwaarts aangelegd, veel meer wezenlijke diensten zoude kunnen bewijzen, hebben sommige Belgische gedeputeerden gemeend de voorwaarde van het slechten van genoemd fort te moeten aanmerken als eene inbreuk op de nationale waardigheid, gelijk zij zich uitdrukten, en als eene toegefelijkheid ten gunste van Oud-Nederland, waarvoor van die zijde aan Belgie niets werd toegegeven. De heer *Gendebien* heeft de ministers bepaaldelijk afgevraagd, of zijlieden de overeenkomst hadden geratificeerd, en nadat van dien kant was geantwoord, dat de overeenkomst voorloopig, en behoudens de goedkeuring der Kamers was geratificeerd, heeft hij zich vrij hevig tegen de voordragt verklaard, en getracht de ministers met zich zelven in tegenspraak te brengen, door aan te merken, dat zij te voren het slechten van het meer genoemde fort hadden geweigerd, en dit slechten thans, onder gelijke omstandigheden, hadden toegegeven. Ook hij beschouwde het toezigt van een Hollandschen officier bij deze slechting als hoogst beleedigend voor de Belgische Natie — en wat dies meer zij.

De heer *de Merode* heeft zich beklaagd, dat, wat de Belgische ministers ook mogen beproeven, zij altijd tegenstand vinden; — en heeft beweerd, dat in dezen de nationale eer in het minst niet wordt aangetast; — dat Oud-Nederland genoeg toegeeft, met de inundatie rondom Lillo in te korten, en dat het hier alleen de vraag betreft, of het niet menschelijk en regtvaardig is, om arme landbewoners, die de slagtoffers zijn van den drang der omstandigheden, in het genot van hun eigendom te herstellen. — Anderen hebben in gelijken zin gesproken, maar de tegenstanders van het ontwerp nog niet kunnen ontwapenen.

De Kamer der Vertegenwoordigers heeft in hare zitting van den 9 dezer, de discussie voortgezet over het wets ontwerp, betreffende de indijking der polders.

De minister der publieke werken heeft, in eene vrij breedvoerige rede, getracht te betoogen, dat er voorshands slechts tot twee zaken te besluiten is: de volvoering der conventie of het behoud van het *status-quo*. Vervolgens antwoordende op eene door den heer *de Puyt* in eene vroegere zitting uitgedrukte vrees, heeft hij verzekerd, dat het gouvernement geenszins voornemens was, jegens Holland den weg van concessien in te slaan; dat hetzelve nimmer de conventie van 21 Mei heeft miskend, welke conventie in zoo verre zij de voltrekking van het 15 November-tractaat heeft geschorst voor de provincien Limburg en Luxemburg gunstig is; doch van eenen anderen kant heeft hij doen gevoelen, dat sedert zes jaren de beide over-provincien der Schelde, van die conventie het slagtoffer zijn, en dat men aan deze provincien moet bijstand bieden, opdat zij niet, als hun eenig pleg[t]anker, de naleving van het 15 November traktaat moeten wenschen.

Eene motie van orde van den heer *Verdussen* heeft aanleiding tot eenige debatten gegeven. De heer *Verdussen* verlangde, dat de Kamer eerst de voor de herindijking van den Borgerwaard benoodigde som zoude goedstemmen, vermits het gouvernement, indien niet deze som den 10 Mei goedgestemd is, aan de ondernemers eene vergoeding van 15,000 fr. moet betalen. De minister verklaarde dat om jegens de ondernemers in orde te zijn, eene eerste stemming met zitten en opstaan voldoende was. Dienvolgens heeft de Kamer de algemeene discussie afgebroken, en het krediet van 929,900 fr. voor den Borgerwaard goedgestemd, zonder daarvan echter eene afzonderlijke wet te maken. Vervolgens heeft de Kamer de algemeene discussie hervat, die tot morgen is uitgesteld.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den 10 Mei.* De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft, in hare zitting van heden, de nog bij dezelve aanhangige ontwerpen van wet, betrekkelijk de nationale wetgeving, aangenomen.

AMSTERDAM, *den 10 Mei.* Wij achten het van onzen pligt de oplettendheid onzer land- en stadgenooten te vestigen op eene nieuwe uitvinding, waarvoor onlangs door Zijne Majesteit octrooi verleend is aan den heer *G. Soeders*, rijtuig-fabrikant te Maarssen. Wij bedoelen het door den uitvinder aldus genoemde *klein zilver*, dat, wat uiterlijken glans en overeenkomst met het echte zilver, waarvan het voor het oog niet verschilt, aangaat, verreweg fraaijer en beter is dan het in Berlijn vervaardigde aldus genoemde *neusilber*, of het in Engeland en Frankrijk onder den naam van *german silver* en *argenteau* bekende metaal. In den Letterbode van 18 April jl., heeft de heer *C. Verveer* den uitslag opgegeven van verschillende proeven voor eenigen tijd genomen, ten einde de kracht van dit nieuwe metaalmengsel met die van andere te vergelijken. Men leest daarin, onder anderen: „ Uit den voorraad van den heer *Soeders* heb ik „ eene gesp genomen, die bestemd was tot paardentuig; naar dit model heb ik „ mij één van Chineesch koper, één van Duitsch nieuw zilver en één van ijzer- „ pleet aangeschaft, die vrij naauwkeurig in afmeting met den kleinzilveren gesp „ overeenkwamen.

„ Deze gesp is een hoefijzervormige bogt, aan de open kant door eene ronde „ stifje gesloten, waarop de tong wordt bevestigd, en uit een stuk gegoten, zoodat „ het geheel als de schalm van eenen ketting kan worden aangemerkt. De ronde „ stift, die dunner is dan het overige gedeelte van de gesp, was 3¼ streep dik, „ die van het Chineesche koper nagenoeg 3½, zoodat zij onderling geen ¼ streep „ uit elkander liepen.

„ De gesp hing aan een lederen riep, die het gezegde stifje over de geheele „ lengte insloot, met de ronde bogt afhangende, waarin eene ijzeren haak ge- „ haakt was; waaraan het bord van eene groote weegschaal hing. Op dit bord „ werd het gewigt zoo behoedzaam mogelijk nedergezet. De gesp van *Chi-* „ *neesch koper* brak met 150 Nederlandsche ponden, beide de afhangende takken waren bij het stifje afgebroken, de vorm van de gesp was onveranderd „ gebleven.

„ De gesp van *Duitsch nieuw zilver*, brak met 173 Nederl. pond. Hij was „ eenigzins gebogen, en in drie stukken gebroken, een breuk in de stift en de „ tweede in den beugel bovenaan.

„ De gesp van *ijzerpleet* brak met 235 Ned. ponden. Hij was iets meer dan „ de voorgaande gebogen, en mede in drie stukken gebroken, op dezelfde wijs „ als de Duitsche.

„ De gesp van *kleinzilver* begon met 240 Ned. pond te buigen, bij het verder „ opladen boog hij sterk door tot op 256 Ned. pond. Nu was de voorraad van „ klein gewigt verbruikt, de schaal werd dus van hetzelve ontdaan, en het klein „ met groot verwisseld; de oplading ging voort tot op 259 Ned. pond; nu boog „ de ijzeren haak van 9 Ned. streepen dik, waarmede de schaal aan de gesp „ hing, regt, en het gewigt viel op den grond. Met eenen anderen haak werd „ de schaal weder opgehangen en toegeladen. Hij brak met 262 Ned. pond.

„ De gesp was sterk gebogen, de oppervlakte gerimpeld en op drie plaatsen „ gebroken, nagenoeg op dezelfde wijze als de voorgaande.

„ Ik was verwonderd over de vergelijking met het ijzerpleet; de breuk schijnt „ echter aan te duiden dat de kunstbewerking van verzilveren het ijzer verderft, „ zoodat deze proef mijne gissing bewaarheid heeft, dat het ijzerpleet namelijk „ veel slechtere hoedanigheden heeft, dan daar algemeen aan worden toege- „ schreven..'

Met regt schijnen wij ons derhalve over deze nuttige uitvinding te mogen verheugen. Daardoor zal kunnen worden voldaan aan de behoefte, welke rijtuig fabrikanten, zadelmakers, instrumentmakers en vele andere vervaardigers van voorwerpen van dagelijksch levensgebruik, tot nu toe hadden aan vreemde metalen, pleet, Chineesch koper en dergelijke, en zij zullen een beter metaal van eigen binnenlandsch fabrikagie kunnen gebruiken. Het is daarom vooral, dat wij ons verheugen sedert het schrijven van deze geinformeerd geworden te zijn dat de uitslag der door den Heer *Verveer* gedane proefnemingen en later voortgezet onderzoek in zijne oogen zoo gunstig is geweest, dat hij daarna niet alleen niet geaarseld heeft zijnen naam te geven en zijnen arbeid gedeeltelijk te wijden aan de onderneming, welke zich met de vervaardiging van dit metaal zal belasten, en binnen deze stad gevestigd wordt, maar dat ook een aanzienlijk en vermogend ingezeten van Amsterdam, in verbinding met een dergelijk ingezeten der provincie Vriesland, hunne kapitalen daartoe mede beschikbaar hebben gesteld; met hun voorbeeld in deze op nieuw bewijzende, gelijk dit door hen reeds vroeger gedaan was, en in zoo vele andere opzigten, gedaan wordt, dat de echte Hollandsche koopman geen vijand is van fabrijken; maar in tegendeel zich overtuigd houdt, dat handel en fabrijken elkander de hand behooren te geven, om te zamen den bloei te kunnen erlangen, welke zij zonder wederkeerige hulp niet zouden bereiken; en dat de handel alleen die fabrijken minacht en verwerpelijk houdt, welke de ondersteuning hunner zwakheid moeten zoeken in een stelsel van regten, waarmede geen uitgestrekte handel bestaanbaar is.

Wij hopen dat dit nieuwe fabrikaat ook bij het Nederlandsche publiek, die aanmoediging zal vinden, welke hetzelve door deszelfs uitstekendheid evenzeer als goedkoopen prijs verdient.

SCHOKLAND, *den 5 Mei.* De stuurman en twee matrozen van een met wijn geladen kofschip, te Sappemeer te huis behoorende, hetwelk Vrijdag ll. in Texel binnengeloopen en in de nabijheid van dit eiland geankerd was, zijn in den avond van Zaturdag met de sloep, terwijl zij van een uitstap herwaarts naar boord terugroeiden, omgeslagen en ongelukkiglijk alle drie verdronken. De vrouw des stuurmans, die haren echtgenoot te gemoet was gereisd, vernam te Kampen haar bitter lot; zij was slechts weinige maanden geleden getrouwd.

LEEUWARDEN, *den 15 Mei.* Te Zwolle is, op den 28 April, *Albert Wetterman*, uit Wyhe, wegens het vergiftigen zijner vrouw, door het Hof van Assises voor de provincie Overijssel, ter dood veroordeeld.

Uit Nijmegen wordt van den 9 Mei gemeld. Sedert eenige dagen is het water in de rivieren buitengemeen sterk gewassen, zoo dat het vooruitzigt voor de landlieden bijzonder verontrustend is. De weiden in de Ooy zijn reeds voor een groot gedeelte onder water; de landerijen en vooral de weilanden, tusschen Maas en Waal gelegen, deelen in hetzelfde lot. De tijd reeds lang daar zijnde, om het vee deszelfs stallen te doen ontruimen, ontbreekt den veebezitters allerwege het noodige voeder, en zijn de meeste landlieden in groote verlegenheid, terwijl het vooruitzigt allertreurigst is. Sedert onze laatste was de hoogte der rivier de Waal den 6 Mei, 4 el 11 duim; den 7 Mei, 4 el 90 duim; den 8 Mei, 5 el en 23 duim, heden morgen, 5 el en 12 duim, en heden avond, ten 7 ure, 5 el.

De rivier de Maas is sedert gisteren morgen buiten hare oevers of zoogenaamd, *om*, zoo dat alle landerijen aan gene zijde onder water worden gezet.

De hoogte van den Rijn te Keulen was den 4 Mei, 11 voet 9 duim; den 5 Mei, 15 voet 8 duim; den 6 Mei, 19 voet 4 duim; den 7 Mei, des morgens ten 8 ure, 19 voet en des namiddags 18 voet en 8 duim.

De heden avond aangekomen stoomboot van Dusseldorp brengt het berigt mede, dat de Rijn aldaar, in de laatste 24 uren, 18 duim was gevallen.

LEEUWARDEN, den 12 Mei.

Ter vervulling van de vacature, veroorzaakt door het vertrek van Ds. *J. A. D. Molster*, naar *Utrecht*, heeft de Eerw. breede Kerkeraad der Nederduitsche Hervormde Gemeente alhier, heden het volgende *twaalftal* van Predikanten geformeerd, alphabetisch gesteld: DD. *J. A. Anspach*, th. dr. te Deventer; *J. R. de Dompierre de Chaufepie*, bij de Walsche Gemeente te Leeuwarden; *H. H. Evers*, te [illegible] te Arnhem; *J. T. H. Huguenin*, te Tjallebird; *T. C. R. Huijdecoper*, th. dr., te Zutphen; *W. Muurling*, th. dr., te Stiens; *E. H. Thoden van Velzen*, th. dr., te Metslawier; *J. E. de Voogt*, te Nijmegen; *L. Vroom*, te Almelo, en *N. H. Tatum Zubli*, th. dr., te Renswoude.

DORDRECHT, den 10 Mei.

Door den Eerwaarden Breeden Kerkeraad der Nederduitsche Hervormde Gemeente binnen deze stad zijn eergisteren, ter vervulling eener predikantsplaats, vacant geworden door het vertrek van den wel eerwaarden heer *J. Spijker*, theol. doct., als predikant naar Amsterdam, uit een voorafgaand gros van predikanten, op het twaalftal gebragt: DD. *B. ter Haar*, te Arnhem; *J. H. Bösken*, te Werkendam; *J. E. de Voogt*, te Nijmegen; *P. A. Giltaij*, te Made en Drimmelen; *C. Simons*, te Geervliet; *C. J. Wijnaents*, te Warnsfeld; *H. M. van Loon*, te Koorndijk; *G. D. J. Schotel*, te Lage Zwalue; *E. B. Swalue*, te Goes; *E. A. Brunner*, te Piershil; *J. C. van Straten*, te Ooijen, en *F. C. Hinlopen*, te Beek en Ubbergen. Vervolgens zijn daaruit gebragt op het zestal: DD. *B. ter Haar*, *J. H. Bösken*, *C. Simons*, *H. M. van Loon*, *G. D. J. Schotel* en *E. B. Swalue*. En op het drietal: *B. ter Haar*, *C. Simons* en *E. B. Swalue*. En is uit deze laatsten beroepen, de Wel Eerwaarde Heer *Bernard ter Haar*, predikant te Arnhem.

ZIERIKZEE, den 2 Mei.

De Breede Kerkeraad der Nederduitsch-Hervormde Gemeente alhier heeft den 25 April ll., uit het vroeger geformeerde twaalftal Predikanten, zamengesteld het volgende zestal: DD. *G. Molenkamp*, te Rijswijk; *W. P. R. Bouman*, te Sassenheim; *A. Heyblom*, te Noordgouwe; *J. H. Bösken*, te Werkendam; *M. R. Reyerkerk*, te Rheewijk, en *J. Paré*, theol. doct., te Elburg. Heden is daaruit gekozen dit drietal: DD. *J. H. Bösken*, *A. Heyblom* en *J. Paré*; zijnde daarna tot predikant beroepen de wel eerw. heer *J. H. Bösken*.

MAASSLUIS, den 8 Mei.

Een onzer Leeraren, Ds. *A. A. C. Bonnet*, uit hoofde van langdurige ongesteldheid, zijne dienst alhier hebbende nedergelegd, heeft de Breede Kerkeraad der Hervormde Gemeente, ter vervulling der daardoor ontstane vacature, het volgend twaalftal geformeerd: DD. *Vorstman*, theol. doct., te Katwijk en het Zand; *Jas*, theol. doct., te Arkel; *van Duyl*, te Nieuwland; *Metelerkamp*, theol. doct., te Zoest; *van der Meulen*, te Bedijkte Schermer; *Margadant*, te Rozendaal; *Claassen*, te Heicop en Boecop; *Kam*, te Oudenhoorn; *Oort*, te Eemnes Buiten; *Bösken*, te Werkendam; *Ruys*, te Wormer, en *van Roggen*, te Kethel. Ds. *Vorstman* intusschen de beroeping naar Gouda hebbende aangenomen, is bovenstaand twaalftal aangevuld met den candidaat *Bosch*, hulpprediker te Delft, en heden dit zestal geformeerd: DD. *Bösken*, *Oort*, *van Duyl*, *Ruys*, *Jas* en *Bosch*.

MENGELWERK.

STAVOREN.

(*Vervolg en Slot van No. 37.*)

De magt en voorspoed van *Stavoren*, wekte menigmaal den nijd harer naburen de WESTFRIEZEN op om haar afbreuk te doen, zoo beproefden de ENKHUIZERS in 1210 om het klooster te bemagtigen, doch zij werden door de STAVERSCHEN met verlies teruggedreven. Behalve dat *Stavoren* meermalen rijkelijk aandeel had in binnenlandsche twisten en beroerten tot verderf van Land en lieden, stond zij ook vaak ten doel van de aanvallen der Hollandsche Graven. Onder anderen gelukte het Graaf Floris V in 1294 de stad onder zijne magt te brengen, doch daar hij in 1296 overleed, duurde die overheersching slechts kort. In 1345 landde Graaf WILLEM IV te *Stavoren* met een aanzienlijk leger, en er viel tusschen *Warns* en *Roodewier* (*Molkwerum*) een slag voor, die ten voordeele der FRIEZEN besliste en waarbij de Graaf sneuvelde. Slechts een klein aantal HOLLANDERS bleven over, om van deze nederlaag verslag te doen. In dezen slag muntten die van *Stavoren* bijzonder in onverschrokkene dapperheid uit. Tien jaren vroeger had *Stavoren* oorlog gevoerd tegen *Lubek* en *Hamburg*, doch was het verschil door tusschenspraak van vele voorname koopsteden al spoedig bijgelegd geworden. Niettegenstaande de zege op Graaf WILLEM IV behaald, volkomen was, lieten de Hollandsche Graven echter niet na, hun vermeend regt op *Friesland*, bepaaldelijk op *Stavoren* te doen gelden, waartoe de bekende twisten tusschen de *Schieringers* en *Vetkoopers*, waardoor *Friesland* steeds tweedragtig was, niet weinig medebragt. — In 1367 was Graaf WILLEM V, weder meester van *Stavoren* en liet er tot bedwang der stad en van het omliggende land een sterk kasteel of blokhuis op de noordzijde der stad stichten, min of meer ter plaatse, waar nu de buitenhaven is, doch hij behield de stad niet lang in zijne magt, weshalve zij door Graaf ALBRECHT VAN BEIJEREN in 1397 weder ingenomen werd, na dat reeds in 1390 het klooster in brand gestoken en de stad geplunderd was. *Stavoren* bleef nu eenen geruimen tijd onder de Hollandsche Graven, tot dat de *Friezen* dezelve bij verrassing innamen en alzoo aan Graaf WILLEM VI ontweldigden.

Onder dit alles nam de stad in bloei en welvaart af, gelijk andere steden opkwamen en begonnen te bloeijen, zoo als *Amsterdam*, *Enkhuizen*, *Leeuwarden*, *Harlingen* enz.; nemende *Stavoren* ook tijdelijk af in grootte door de afspoeling der kust. Gedurende de 15de Eeuw was *Stavoren* steeds een roofnest der twistende partijen in *Friesland*; zij werd ontmanteld en van poorten ontbloot tot het jaar 1516 wanneer Friesland aan KAREL V overging, wanneer *Stavoren* ook weder met poorten en wallen versterkt werd, gelijk het kasteel in 1522 weder herbouwd of hersteld werd.

Tijdens de Spaansche onlusten en oorlogen in ons land, heeft *Stavoren* ook veel geleden. Den 24 Augustus 1572 werd de stad door de onzen ingenomen, alzoo zij door de Spanjaarden slecht bezet was, doch den 6 September weder in handen der Spanjaarden gevallen zijnde had er eene vreesselijke plundering plaats, terwijl een gedeelte der stad verbrand werd. Zes dagen later viel er een gevecht voor bij de *Galamadammen*, waar bij wel 150 Hervormden sneuvelden, en het dorp *Koudum* door de *Spanjaarden* geplunderd werd.

Stavoren weder in onze magt gekomen zijnde, liet Prins WILLEM I in het begin van 1580 het kasteel afbreken, doch de trouwelooze RENNENBERG de stad voor den Spaanschen koning herwinnende liet het kasteel weder herstellen, en de stad met Spaansch krijgsvolk bezetten. In 1581 hebben de uitgewekene en voor *Spanje's* tirannij vlugtende burgers van *Stavoren*, geholpen door een vaandel *Staatsche* soldaten de stad weder ingenomen en het kasteel gesloopt, sedert welken tijd de stad aan der STATEN zijde is verbleven. — De laatste verlegging der stadsvesten of althans hare inkorting aan de westzijde is geschied in 1611 en 1612 waardoor de stad haren tegenwoordigen vorm bekomen heeft. Het paalwerk bewesten de stad werd toen in groen weidland ingeslagen, en in 1635 leefden er nog menschen, die buiten het tegenwoordige paalwerk 7, 10 en 12 koeijen geweid hadden, en ook geheugenis hadden van den schoonen tuin en boomgaard des kasteels, al het welk thans diepe zee is. Daar, waar nu de buitenhaven of het zuider havenhoofd is, was eertijds eene straat de *Kerkstraat* of *Kerksteger* genoemd, welke naar de oude kerk leidde, en in 1611 en 1612 is het noorderbolwerk en de zeeweringen aan de noordzijde der stad aangelegd, min of meer ter plaatse waar vroeger het kasteel stond, strekkende de genoemde boomgaard west en noordwestwaarts aan. — In 1612 waren te *Stavoren* nog 70 Grootschippers, die nog eenen uitgebreiden handel dreven, terwijl de stad, hoezeer toen reeds merkelijk in verval, nog vele fabrijken, trafijken en een goed vertier had.

In de laatste twee honderd jaren is *Stavoren* alzoo al vast meer en meer afgenomen in scheepvaart, bloei, welvaart en bevolking. In 1744 telde *Stavoren* nog ruim 1300 zielen, hetwelk thans tot beneden de 500 verminderd is, terwijl alle bloei en welvaart er schijnt weggevaagd te zijn. Van de vroeger alhier aanwezige twee zeesluizen, is de zuidelijke voor 70 à 80 jaren gedamd en overgedijkt, zijnde alleen de noordelijke in den besten staat aanwezig, gelijk ook de haven eene veilige ligplaats voor binnenkomende schepen aanbiedt.

Overigens levert *Stavoren* als stad, in vergelijking van hare vroegere grootheid, eene treurige herinnering op van de wisselvalligheid aller ondermaansche dingen.

Dongjum, April 1837. H. W. STEENSTRA.

AANBEVELING

VAN EEN NIEUW UITGEVONDEN WERKTUIG,

OM OP EENE GEMAKKELIJKER, SPOEDIGER EN VOORDEELIGER WIJZE

BOEKWEIT TE BREKEN.

Uitgevonden door J. C. BAKKER, *te Leeuwarden en* J. R. VAN DER MEULEN, *te Hallum; op welke uitvinding Z. M. den Koning, bij Besluit van den 27 Maart 1837, no. 26, Octrooi heeft verleend.*

Voorzeker zijn geene uitvindingen of verbeteringen van meer belang dan die, welke betrekking hebben op zulke Voorwerpen en Werktuigen, die overal be-

zaam zijn om in de eerste en dagelijksche behoeften des levens te voorzien. Dat de Boekweit onder de eerste behoort, en dat de inrigting van de werktuigen, om dezelve van den bolster te ontdoen, tot dusverre voor vele verbeteringen vatbaar waren, zal wel geen betoog behoeven. Het breken toch van de Boekweit geschiedt thans algemeen en zeer gebrekkig tusschen twee vlak op elkander ronddraaijende molensteenen. De hier tusschen vallende korrelen zijn grootendeels reeds van derzelver dop beroofd, vóórdat zij de helft van haren loop tot naar den buitenrand der steenen hebben volbragt. Zullen zij nu langs de andere helft van haren loop naar buiten worden gevoerd, dan worden zij, zoowel door de drukking en wrijving van de steenen als door andere korrels, zoodanig beschadigd, dat zij, na nogmaals met geweld tegen den rand der kuip te zijn aangeslagen, op de zeef vallende, niet alleen van de hul beroofd, maar ook of ten deele verpletterd zijn of vele van hare beste meeldeelen verloren hebben. Geen wonder derhalve, dat men veelal na *zestien* zak malens reeds een zak schadelijk breek- of slagmeel bekomt, dat tot beestevoeder gebruikt wordt.

De voordeelen en verbeteringen, welke bij zulk een zamenstel kunnen aangebragt worden, moeten dus hoofdzakelijk bestaan: 1. versnelling van de werkzaamheid of gewin van tijd, zoodat dezelfde hoeveelheid in veel korter tijdsbestek kan worden gebroken; 2. in eene gemakkelijker en ligtere bewerking dan de drukkende zwaarte van den eenen steen op den ander toelaat; 3. in eene vermindering van de nadeelen, van welke de groote hoeveelheid slagmeel, met de fijn gemalen bolsters vermengd, een der voornaamste is; en 4. in eene verbetering van de hoofdzaak, namelijk het Meel zelf, dat in hoeveelheid en in zuiverheid door zoodanige bewerking moet toenemen, doordien er minder gruis onder de te vermalen gort is.

De bezwaren, welke wij sedert eene reeks van jaren bij het gebruik van het oude zamenstel ondervonden, meenen wij thans door onze uitvinding overwonnen te hebben; en wij durven ons vleijen, dat dit werktuig al de genoemde voordeelen oplevert, welke wij boven hebben opgegeven. Deze waarnemingen berusten echter niet op eene gunstige vooringenomenheid, — op proeven in het klein, of op schoonschijnende theoriën. Neen; na lange overwegingen en veelvuldige proeven, hebben wij het werktuig in het groot laten vervaardigen, en heeft Mejufvrouw de Wed. F. O. Gorter zich dadelijk bereid verklaard, hetzelve van ons over te nemen en op hare Grutterij toe te passen. Sedert eenige maanden wordt hetzelve daar gebruikt, en voldoet de uitkomst bij voortduring aan onze verwachting; terwijl wij van HEd. een schriftelijk bewijs kunnen toonen, dat de uitvinding die voordeelen bezit, welke wij boven hebben opgegeven.

Daar zonder eene bijgevoegde Teekening elke Beschrijving van zulk een voorwerp duister is, zij het hier ter nadere verklaring van de werking der Machine genoeg, dat de van boven aangevoerde korrelen tusschen een vertikaal draaijenden, steenen Cilinder (ter zijden door het kamwerk van den molen in beweging gebragt) en een hollen steen vallen en op de hoeken slechts zooveel gedrukt worden, dat de bolster van de pit afspat, waarna beide door eigene zwaarte op de zeef vallen. De vrucht zelve ondergaat dus weinige beschadiging of verlies, gelijk dan ook de uitkomst bewezen heeft, dat, terwijl de gewone manier veelal ongeveer een *zestiende* breek- of slagmeel geeft, er op de nieuwe manier ongeveer een *vijftigste* deel van komt.

Met dit voordeel vereenigt de laatste daarenboven *gemak* en *spoed*; want men kan hiermede even spoedig en met minder bezwaar voor de paarden *drie* als met het gewone werktuig *twee* mudden breken; terwijl wij kunnen verklaren met het nieuwe in *twee* uren tijds ruim 25 mudden gebroken te hebben.

Ten einde het genot van deze nieuwe uitvinding niet voor ons zelve te behouden, hebben wij hierop Octrooi gevraagd en op eene vereerende wijze van Z. M. den Koning verkregen. Wij stellen dus alle Grutters in ons Vaderland van nu af aan in de gelegenheid om zich dit eenvoudig toestel te kunnen aanschaffen, op voorwaarden, bij de ondergeteekenden op franco aanvrage te bekomen. — De menigvuldigheid en het dagelijksch gebruik van deze trafijken in ons land; de belangrijkheid van dezen tak van volksbestaan; en de pligt van ieder' burger om gebruik te maken van die vorderingen der nijverheid, welke tot spaarzaamheid, huishoudelijkheid en regtstreeks voordeel leiden, — zijn zoovele redenen waarom wij vertrouwen, dat bovengenoemd verbeterd werktuig dien bijval en die algemeene invoering zal mogen te beurt vallen, welke wij ons ten algemeenen nutte voorstelden te bereiken.

JOHANNES CORNELIS BAKKER,
bij Muntenburg te Leeuwarden.
JAN RINSES VAN DER MEULEN,
te Hallum.

HET VRIESCH GENOOTSCHAP VAN PROEFONDERVINDELIJKEN LANDBOUW. Uitgeloofd hebbende *Zes Zilveren Medailles* aan die genen, welke hetzelve in deze maand, ter keuring zullen aanbieden de beste Rammen, die in den laatstleden herfst tot het bespringen gebruikt zijn, oorspronkelijk uit het *oude Vriesche* Ras, het *gewone Vriesche* Ras, of, door kruising uit het *Engelsch* Ras.

Maken Bestuurders bekend, dat deze keuring zal geschieden op *Vrijdag den 26 Mei* aanstaande. — Moetende de *Rammen* (volgens uitschrijving, geplaatst in deze Courant van den 11 October ll.) vergezeld zijn van de *Ooijen*, die door dezelven besprongen zijn geweest, alsmede de *Lammeren*, daaruit gesproten, en hier alsdan 's morgens voor *elf* uren bezorgd worden bij *Wilkeshuis* in het *Zaailand*, alwaar Bestuurders zullen zorgen, dat gemelde Rammen, Ooijen en Lammeren kosteloos, in een hok, op dien dag kunnen geplaatst worden, om aan het Publiek te vertoonen.

Bestuurders noodigen een ieder uit, deze proeve van het Genootschap, ter verbetering van onze Schapenteelt, te komen zien, en verzoeken die genen, welker Ooijen den vorigen herfst door den *Engelschen Ram* van het Genootschap (welke ook alsdan zal vertoond worden) besprongen zijn geweest, de moeite te willen nemen deze Ooijen met de Lammeren, door kruising daaruit voortgebragt, insgelijks op voorn. tijd aldaar te brengen.

Leeuwarden, den 12 Mei 1837.
Bestuurders van het Genootschap voornoemd,
(Bij afwezigheid van den Voorzitter)
J. VITRINGA COULON.
Ter ordonnantie van dezelven,
P. A. MEETER, *Secretaris.*

*** Getrouwd:
Leeuwarden, den 6 Mei 1837. — E. LAND, en A. SANTEE.

*** Ondertrouwd:
Leeuwarden, den 10 Mei 1837. — Mr. R. CROMMELIN, *van Amsterdam*, en F. W. CROMMELIN.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
Leeuwarden, den 10 Mei 1837. — H. HARMENZON, en C. RODENBURG.

*** Getrouwd:
Leeuwarden, den 10 Mei 1837. — G. FABER SCHOONLINGEN, en M. VAN VEEN.

*** Getrouwd:
Harlingen, den 10 Mei 1837. — SIMON BAKKER, en RINSKE VAN DER HEIDE.

*** Getrouwd:
Ureterp, den 11 Mei 1837. — T. W. RINSMA, en S. W. WIERING.

*** Ondertrouwd:
Leeuwarden, den 14 Mei 1837. — J. C. HOSBACH, Ez., en G. FEENSTRA.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene Dochter, Vrouwe A. H. VOGELSANG, geliefde Echtgenoote van
Sneek, den 6 Mei 1837. — Mr. H. HIDDINGA.

*** Heden beviel van eene Dochter, ALBERTINA VAN ALTENA, Huisvrouw van
Harlingen, den 10 Mei 1837. — IJPE RODENHUIS Bouweszn.
Algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Heden verloste voorspoedig van eene Dochter, ANNA GEERTRUIDA KUTSCH, geliefde Echtgenoot van
Nieuwland bij Bolsward, den 12 Mei 1837. — T. JENTINK, *Predikant.*

*** Heden verloste van eenen Zoon, H. VAN OSSENBRUGGEN, Echtgenoote van
Sneek, den 14 Mei 1837. — H. L. ZEILMAKER, Wz.

*** Heden beviel van een' Zoon, GABRIELLE MARIA HINXT, Echtgenoot van
Leeuwarden, den 15 Mei 1837. — F. F. ROMPEL.

*** Na eene langdurige ongesteldheid overleed heden mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, ANDRIES OVERDIEP, in den jeugdigen leeftijd van vier en twintig jaren en drie maanden; slechts twee jaren en zes maanden mogt ik met hem het huwelijksgeluk smaken; doch het oog gevestigd op mijn eenig Kind en op de troostvolle uitzigten des Evangelie's, hoop ik met gelatenheid in Gods wijzen wil te berusten.
Heerenveen, den 4 Mei 1837. — S. MEINDERSMA, Weduwe A. Overdiep.

*** Het behaagde den almagtigen God, heden morgen door den dood van mij weg te nemen, mijne geliefde Echtgenoote, AALTJE DIRKS FABER, in den ouderdom van ruim 43 jaren, mij nalatende zes Kinderen, waarvan twee nog te jong zijn om hun verlies te kunnen beseffen.
Dockum, den 5 Mei 1837. — R. SINIA.
PS. Op uitdrukkelijke begeerte van de overledene, zullen er geene rouwkleederen gedragen worden.

*** Ons jongste Kind, HERMANUS, werd ons heden in den ouderdom van ruim negentien maanden, door den dood ontrukt.
Leeuwarden, den 6 Mei 1837. — P. ADAMA. J. ADAMA, Geb. Brouwer.
Eenige kennisgeving.

LEEUWARDEN, den 7 Mei 1837. Heden overleed mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Heer HARMANUS GONGGRIJP, in leven Medicinæ Doctor alhier, na een smartelijk lijden van bijna zes maanden, in den ouderdom van ruim 71 jaren.
L. C. LEMKE, Weduwe H. Gonggrijp.

*** Heden morgen overleed tot onze bittere droefheid, ons jongst Zoontje SIJBREN, in den ouderdom van ruim drie jaren.
Leeuwarden, den 8 Mei 1837. — S. TULP. S. TULP, Geb. Schmidt.
Deze strekt tot verdere bekendmaking aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden overleed tot diepe droefheid van zijne nagelatene Weduwe en Kinderen, WILLEM GERHARDUS SMITS; nadat hij eene reeks van 45 jaren bij mij en mijne voorouderen, als een eerlijk en getrouw dienstknecht was werkzaam geweest. Hij stierf vol geloof in zijnen Verlosser en vertrouwende dat hij, ontheven van zijn zwak ligchaam, overgebragt werd in de gewesten der zaligheid.
Sneek, den 8 Mei 1837. — A. T. VLINK.

*** Op den 10 April ll. wierden wij in den diepsten rouw gedompeld door het overlijden van onzen Vader, REINDER DOEKLES DIJKSTRA, heden wierd deze gevoelige slag nog vergroot door het overlijden van onze waarde Moeder, SAAPKE BROERS POSTMA, in den ouderdom van 50 jaren, 8 maanden.
Pingjum, den 8 Mei 1837. — DOEKLE R. DIJKSTRA. *Mede uit naam van mijn' Broeder en Zuster.*

*** Heden morgen ongeveer 11 ure, is, na eenige weken ongesteldheid overleden, in den ouderdom van omtrent 62 jaren, onze waarde Zuster en Behuwdzuster, Mejufvrouw FOKJE G. JOUSTRA; waarvan bij deze aan Vrienden en Bekenden wordt kennis gegeven.
Sneek, den 10 Mei 1837. — T. WALSTRA. E. G. WALSTRA, Geb. Joustra. G. BAKKER, Wed. M. Joustra.

*** Heden overleed mijn Echtgenoot, JOHANNES EWOLD, in den ouderdom van 61 jaren.
Leeuwarden, den 13 Mei 1837. — Wed. J. EWOLD. Vroeger Wed. Bretschneider.

*** Heden overleed ons hartelijk geliefd jongst Kindje, AGE TROMP, in wiens bezit wij ons slechts ruim twee maanden mogten verblijden.
Woudsend, den 14 Mei 1837. — L. P. OPPEDIJK. G. OPPEDIJK, Geb. Postma.
Eenige kennisgeving.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 12 Mei 1837, *f* 24,00 à *f* 25,50.
De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge *f* 153,00 het Last. — Tarwe *f* 7,21 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam, den 13 Mei 1837.

Nederland.				Gebl.
Werk. Schuld à 2½ pCt.		52¾	52$\frac{11}{16}$	52$\frac{11}{16}$
Dito dito......	5 »	99½	99¾	99⅝
Uitgest. Schuld........		1$\frac{1}{32}$	$\frac{31}{32}$	$\frac{1}{32}$
Kansbilj. van dito.....		24$\frac{1}{16}$	24¼	24¼
Amortis. Synd.	4½ pCt.	92⅞		
Dito dito.....	3½ »			
Handel-Maats.	4½ »	179½	180	179⅝
Nieuwe dito..	4½ »			
O. I. Leening.	4 »	90		
Dito..........	5 »	97¼	97$\frac{3}{16}$	
Frankrijk.				
Insch. Grootb..	3 pCt.			
Engeland.				
Insch. Grootboek......				
Spanje.				
L. bij Ardoin £ 85.	5 pCt.	22¾	22⅜	22⅞
Dito bij dito, onb. stukk..				
Passive...............				
Deferred.............				
Fransche Uitgestelde...				
Engelsche Uitgestelde..				
Portugal.				
Oblig. te Londen	5 pCt.			
Dito dito.......	3 »			
Napels.				
Cert. bij *L. & B.*	5 pCt.			
Dito bij *Falc. & C.*	5 »			
Leen. te L. bij *R.*	5 »			
Aand. Tavoglière	3½ »			
Dito te Parijs...	3½ »			

Rusland.				Gebl.
O. *H.* 1798 en 1816,	5 pCt.	103¼		
Dito dito 1828 en 29,	5 »	103½		
Cert. d. 1831 en 33,	5 »			
Obl. te Londen..	5 »			
Cert. te Hamburg	5 »			
Inschrijv. in Assig.	6 »			
Certifi. van dito..	6 »	65¼		
Polen.				
Aand. met Lot. fl. 300 *f*				
» » » » 500 -		136½		
Pruissen.				
Aand. met Lot. R. 50 *f*		112½		
Neg. Londen 1830	4 pCt.			
Oostenrijk.				
Aand. met Lot. *f* 100...				
Dito dito *f* 250..	4 pCt.			
Metalliek.......	5 »	99$\frac{15}{16}$	99⅞	
Dito...........	3 »			
Dito te Lond. gen.	5 »			
Dito...........	2½ »			
W. B. bij *Goll & C.*	5 »			
Dito............	4 »			
N. Ween. Aand. fl. 500 *f*				
Denemarken.				
L. te Londen...	3 pCt.			
Braz. dito bij *Rots.*	5 »	84¾		
Darmst. Aand. bij L.				
Russ. Fr. A. 500......				
Dito 100 fr.........				

Columb. 2de leening van 100 £ 18¾, $\frac{11}{16}$, $\frac{13}{16}$; van 250 £ 16⅞, ¾, ⅞; Onbep. Coup. *f* 3$\frac{7}{16}$; kleine Dito *f* 3½, $\frac{9}{16}$. — Peru 6 pCt. van 100 £ 14¼; Coup. *f* 3¼. Ardoins Coup. van November 48; dito van Mei 33.

VAARTSLATTING.

HET GRIETENIJBESTUUR VAN OOSTDONGERADEEL is voornemens, op Maandag den 22 Mei 1837, publiek aan te besteden bij perceelen:

1. Het SLATTEN van de VAART of het KANAAL de Zuider Ee, in deze Grietenij, tot eene lengte van plus minus 7000 el, beginnende bij de Stads Gracht van Dockum.
2. Het slaan van 4 STRIJKDAMMEN tot voorschreven Slatting vereischt, met de leverantie van de noodige Materialen.

Wordende de gegadigden verzocht zich des morgens ten acht ure te laten vinden aan het begin der Vaart, als zullende van daar langs het Werk de noodige aanwijzingen worden gedaan en tevens de provisionele Aanbesteding van het 1ste perceel plaats hebben; terwijl de finale Aanbesteding van beide perceelen zal zijn des namiddags ten 2 ure, in het Grietenijhuis te Metslawier. Zullende de gemelde Vaart op den 18 Mei aanstaande voor de Scheepvaart zijn gesloten.

Den 10 Mei 1837
Het Grietenijbestuur voornoemd,
D. B. v. HAERSMA DE WITH.
Ter ordonnantie van hetzelve,
F. WITTEVEEN.

DE STRANDVONDER ad interim van Ameland, zal, op Donderdag den 18 Mei aanstaande, des voormiddags ten acht ure, bij het Pakhuis te Nes op Ameland, in het openbaar, aan de meestbiedenden, om contant geld, presenteren te verkoopen:

Twee balen gedrukt en een dito wit PAPIER. — Twee RHEEVELLEN. — Een kistje RHEETONGEN en een Kist BOEKEN.

En des voormiddags ten elf ure bij het Pakhuis te Hollum op voorsch. Eiland: Zeven en twintig stel Ivoren KLAVIERTOETZEN. — Een dubbelloop GEWEER en voorts eenig gekapt TOUWWERK.

Ameland, den 11 Mei 1837.
De Strandvonder ad interim voornoemd,
VAN HEECKEREN.

Mr. C. WIERSMA, Notaris, residerende te Huizum, zal, door het ministerie van den Heer Griffier TOUSSAINT GOSLIGA, te Jorwerd, op Woensdag den 17 Mei 1837, des morgens precies ten 10 ure, op de Zathe no. 12, onder Huins, alsdan door *Meinte Botjes Meintema* cum ux. bewoond, publiek, bij boelgoed, verkoopen:

14 Koeijen, 4 Hokkelingen, 15 Schapen, een groote Kaasketel, vijf koperen Emmers, eenige houten Dito; voorts eenige MEUBELEN, en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdagen den 17 en 24 Mei 1837, des avonds ten 6 ure, bij de beschrijving en eindelijke toewijzing, ten overstaan van het Vredegeregt, in het Heeren Logement, publiek veilen:

Eene uitmuntende, aangenaam en voor den Houthandel zeer gelegene HUIZINGE, met KNECHTS WONING, drie groote HOUTSCHUREN, TUIN en plek GRONDS, ter grootte van 35 v. roede en 90 v. el, aan de Trekvaart, even buiten Harlingen aan Stads Singel, buiten het Franeker end, onder wijk I, no. 15 en 16, waarin sedert ruim anderhalve Eeuw de Houthandel met zeer goed succes en laatstelijk door wijlen den Heer *Tjeerd Jacobs Vellinga* is gedreven, terstond na de eindelijke toewijzing vrij te aanvaarden.

BOELGOED.

De Secretaris Mr. J. H. J. VAN WAGENINGEN, te Jellum, zal met den Griffier T. GOSLIGA, te Iorwerd, op Woensdag den 17 Mei 1837, des morgens ten negen ure, bij *Jan Gerrits Terpstra*, c. s., te Huins, bij boelgoed en tegen gereede betaling verkoopen:

Een best BESLAG VEE, bestaande in 13 melke en kalve Koeijen, 4 Hokkelingen, 1 Bul, 1 bruin Merriepaard, 5 Schapen met Lammeren, 6 gelde dito, 3 Kalveren; voorts BOEREGEREEDSCHAPPEN, als: 1 Chais, 2 Hooiwagens, 1 Aardkar, 1 Kaasketel, 1 Karne met koperen hoep, 7 koperen Emmers, 4 houten dito, 23 houten Aden, 2 Boteraden, 1 Brokaad, 1 Kaaspers met Steen, 3 Molkentinen, Kaasvaten, 1 Tijme, Hooilep, Hooiroeden, Balkladder, Paardetuig, Harken en Vorken; eindelijk HUISGERADEN en wat alsdan meer ter verkoop zal worden aangeboden. Zullende tijdens het boelgoed geene Koek- of Houwblokken op of bij de Hieminge waar de verkoop plaats heeft, worden toegelaten.

De Notaris G. T. DE JONGH, te Gordijk, zal, op Donderdag den 18 Mei 1837, des voormiddags om 9 uren, ten huize van de Weduwe *Foppe Jacobs Hemminga*, te Beets, publiek, bij boelgoed, op crediet, presenteren te verkoopen:

Een BOERENREEUW en BESLAG, bestaande hoofdzakelijk in 8 melke, 1 kalve en 1 guste Koeijen, 2 tweejarige dito, 3 Hokkelingen, 4 Kalveren, 2 Merriepaarden, 1 Mot met 12 Biggen, 1 gust Varken, 3 Schapen met Lammeren, 3 beslagen Wagens, 1 Ploeg, 1 Wijne, 1 Eide, 1 Karne met koperen hoepen, en verdere Boeregereedschappen, voorts MEUBELEN en HUISGERADEN, als: 1 Kabinet, 1 Kast, 1 Klok, Stoelen, Tafels, en hetgeen verders ten dage des verkoops te voorschijn zal worden gebragt.

En alsdan mede VERHUREN:

Eenige perceelen NABOUW, gelegen te Beets, Beetsterzwaag en in de Kortehemmen.

Aanbesteding bij beslotene briefjes,

Van het HERSTELLEN, eener voor een gedeelte, bij den storm van November jl. ingestorte BOERESCHUUR, staande te Kortezwaag. De briefjes moeten vóór of op Zondag den 21 Mei 1837, worden ingezonden ten Kantore van den Notaris G. T. DE JONGH, te Gorredijk, bij wien de Condities dienaangaande ter lezing liggen.

BOERE BOELGOED.

De Notaris N. MEIJER, te Bolsward, zal publiek bij boelgoed tegen gereede betaling presenteren te verkoopen:

20 Kalve, melke en vare Koeijen, 8 Werkpaarden, 1 bruine enter Hengst, 1 zwart twenter Merriepaard, 25 Schapen met en zonder Lammeren, 1 Kapchais, 1 Chais, 1 Hooiwagen, 2 Aardkarren, 2 Ploegen, 5 Eiden, 1 nieuwe Wijne, 2 Koolzaadtroggen, 1 Karne met koperen hoep, 4 koperen Aden, 2 koperen en 4 houten Emmers, 2 Molkenvaten en verdere Bouw- en Greidboers-Gereedschappen; voorts eenige MEUBELEN en HUISSIERADEN, als 2 Bedden met hun toebehooren, 1 Klok, 1 Spinde, en hetgeen meer te voorschijn zal worden gebragt.

Wie hieraan gading maken, komen op Vrijdag den 19 Mei 1837, des morgens ten 9 ure, in de Huizinge onder Kimswerd, geteekend letter K, no. 12, thans in gebruik bij de Erven *Reinder Doekles Dijkstra*.

BOELGOED.

De Notaris N. MEIJER, te Bolsward, zal publiek, bij boelgoed, tegen gereede betaling, presenteren te verkoopen:

Eenige GOUD- en ZILVERWERKEN, als: 2 Gouden Ringen, 1 dito Kroontje en 1 paar Spelden, 1 Zilveren Roomkop, 8 Zilveren Lepels, 1 paar Suikerstrooijers, 2 Melklepeltjes, 2 Vleeschvorken, 1 Schaar met Ketting, 1 Knipke, 1 Kussenrand, 1 Doosje, Naairing, Rijfpentje, 1 Knipmes, 1 eind Ketting, 1 Lepeltje en 2 Boeken met Zilveren Beslag; voorts eenige MEUBELEN en HUISSIERADEN, als: 1 Kabinet, 1 Glazekast, 1 Laadtafel, 1 Spinde, 1 Klok, 2 Bedden met hun toebehooren, Tafels, Stoelen, Spiegel, Schilderijen, Porselein, Koper, Tin, IJzer, Glas en Aardewerk; eindelijk VROUWEN KLEEDEREN, BED en TAFELLINNEN, en hetgeen meer te voorschijn zal worden gebragt.

Wie hieraan gading maken, komen op Zaturdag den 20 Mei 1837, des namiddags ten 1 ure, ten sterfhuize van *Neelke Baukes*, Weduwe *Pieter Piers de Jong*, te Exmorra.

Te Huur bij besloten briefjes,

Om dadelijk te aanvaarden, voor den tijd van 5 jaren: Eene uitmuntende ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHUUR en LIJTSHUIS cum annexis, staande en gelegen onder het behoor van den dorpe Kimswerd, gekwoteerd letter K, no. 12, groot 41 bunder 15 v. roede 28 v. el 69 v. palm, waarvan 14 bunder 69 v. roede 74 v. el en 53 v. palm Greide en het overige gedeelte Bouwland is, door de Erven *Reinder Doekles Dijkstra*, alsnog gebruikt wordende.

De Condition zijn te vernemen, en de Briefjes moeten ingeleverd worden vóór of op den 17 Mei 1837, ten huize van EIBERT WIJPKES VAN POPTA, Landbouwer te Pingjum, of ten Kantore van den Notaris MEIJER, te Bolsward.

Mr. A. VAN SLOOTEN, Notaris, en J. H. v. D. WERFF, Deurwaarder te Dokkum, presenteren publiek, bij boelgoed, te verkoopen:

MEUBELEN en HUISGERADEN, bestaande in Tafels, Stoelen, Ledikanten, Bedden, Dekens, Kussens, Linnen, Wollen, Koper, Tin, Glas en Aardewerk; voorts Secretaire, Chifoniere, alsmede een paar *Globes*, eene verzameling van *Boeken* (waaronder *fraaije* Werken) en van *Schelpen*, *Kapellen* en *Rupsen*, alles nagelaten door wijlen den Heer *Meuter*, in leven Fransch Kostschoolhouder te Dokkum.

Wie daaraan gading maakt, kome op Dingsdag den 23 dezer, des voormiddags ten *negen* ure precies, ten huize van Mejufvrouw de Wed. *Meuter*, aldaar.

Verkooping van een fraai Jagt.

De Deurwaarder S. P. HEIJMANS, te Leeuwarden, zal, op Woensdag den zeventienden Mei 1837, des namiddags om 4 uren, bij *IJ. D. Koopmans*, op Vijversburt bij Leeuwarden, finaal verkoopen:

Een zeer fraai en snelzeilend JAGT, genaamd *de Watergodin*, lang 5 el en 4 palm, met 2 Zeilen, 2 Masten, 3 Fokken, enz., zijnde zeer net met ijzer en koper beslagen; waarop zamen geboden is de geringe som van *f* 190.

Te bezigtigen op den dag van verkoop, op Vijversburt bij Leeuwarden.

Oproeping van Crediteuren.

Al degenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan JOCHUM ABRAHAMS STAP, Winkelier, en RIXJE RIXKES POST, Echtelieden te Oudebildtzijl, worden verzocht daarvan franco opgaaf en tevens hun verschuldigde te voldoen vóór den 18 Mei 1837, aan den ondergeteekende te Leeuwarden. S. P. HEIJMANS.

Die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel van wijlen LIEUWE S. ANEMA, in leven Timmermans en Metselaarsbaas te Harlingen, worden verzocht, daarvan aangave of betaling te doen vóór den 1 Junij aanstaande, aan deszelfs Weduwe

Harlingen, den 12 Mei 1837. D. P. POSTHEMA, Wed. L. S. ANEMA.

VERKOOPING VAN RIJTUIGEN. — A. J. POSTHUMA, bij de Put te Leeuwarden, zal, op Vrijdag den 19 Mei 1837, bij *Wilkeshuis*, in het Zaailand aldaar, ten overstaan van den Notaris Mr. E. E. W. v. SCHELTINGA, verkoopen: Onderscheidene RIJTUIGEN en PAARDETUIGEN, waaronder een bijna nieuwe Wagen met Glazen, en geheel naar den tegenwoordigen smaak, 3 verdekte Wagens, een Kapwagen, onderscheidene Chaisen, eene zoo goed als nieuwe Kapchais, eene Fourgon met lederen kap, en andere Rijtuigen; voorts Gereiden, Zadels, Zweepen, enz. Wie hier nog iets wil bijvoegen, wordt verzocht daarvan voor de verkooping aangifte te doen.

LEES HIER.

Wie genegen mogt zijn om te koopen een extra mooije tweejarige bruine HENGST, vervoege zich bij ANNE ANNES HETTEMA, te Goënga, bij Sneek.

WATERSCHROEVEN.

Bij F. F. UBBENS, Timmerman te Ferwerd, zijn drie beste (en tot het doel *wel* ingerigte) WATERSCHROEVEN te bekomen.

De Ondergeteekende berigt door deze, dat hij van heden af tot en met den 26 dezer, *uiterlijk* zich belast met de overzending ter Conversie der Coupons *Ardoin*; verschenen den 1 NOVEMBER 1836 en 1 MEI 1837.

Nadere inlichting ten zijnen Kantore te bekomen.

Leeuwarden, den 9 Mei 1837. M. I. DUPARC.

De Boekhandelaar L. HOLTKAMP, Fz., te Leeuwarden, berigt door deze aan zijne geëerde begunstigers, dat hij met den 12 Mei is komen wonen op den hoek van de *Sacramentstraat* bij de *Amelandspijp*. Dat even als vroeger bij denzelven te verkrijgen zijn: *Alle nieuw uitkomende Boeken*, *Bijbels*, *Testamenten*, *Roomsche Kerkboeken*, *Schoolboeken*, enz., enz. Dat commissiën op In- en Buitenlandsche Werken binnen korten tijd door hem worden uitgevoerd; dat zijn KANTOOR-WINKEL ruim is voorzien van alle soorten van *Schrijf-*, *Zak-* en *Reisboeken*, *Portefeuilles*, *zeer fraaije Albums*, enz., enz.

Tevens recommandeert hij zich in de gunst van zijne geëerde Stad- en Landgenooten, zijne BOEKBINDERIJ in alle soorten van zeer *nette* en *goedkoope* banden, en zijne alle modellen vervaardigende LINIEERMACHINE aan.

Ouders of Voogden genegen zijnde hunne Zoons Pupils in bovengenoemde Vakken te laten opleiden, gelieven zich franco te adresseren aan bovengenoemden Boekhandelaar.

P. B. MULDER, berigt bij deze aan zijne geëerde Stadgenooten en verdere Begunstigers, dat hij met den 9 Mei is komen wonen op de Bleek, van wijlen zijnen Schoonvader B. M. OSINGA. Daar eenige zijner kalanten in den waan zijn gebragt, dat hij het Bleeken ophield, en daar zulks van allen grond ontbloot is, zoo verzoekt hij bij voortduring gunst en recommandatie, in alles wat tot dat vak behoort, en belooft eene prompte en civiele bediening.

De AFFAIRES in MODES, vroeger gedreven door Mejufvrouw de Weduwe J. C. KUTSCH, zal worden gecontinueerd door hare Kleindochters D. M. en M. M. VAN DOUWE, welke zich daartoe op het minzaamst aan hunne geëerde begunstigers aanbevelen. De Dames worden uitgenoodigd ter bezigtiging der nieuw aangekomene Modellen.

Wonende thans in de Groote Hoogstraat, letter H, no. 72, te Leeuwarden.

WED. JOHS. MOEZELAAR brengt ter kennis van het geëerd publiek, dat zij de affaires van KUNSTVERLAKKEN en BLIKSLAAN blijft continueren, en zich op nieuw in het leveren van nieuwe goederen, en het opverlakken van oude, zoo fijn geschilderd als dagelijks, aanbeveelt.

De Ondergeteekenden verwittigen bij deze aan de Debiteuren van nu wijlen KOOP JOCHUMS MUURLING en KOOP WIEGERS DOEREN, beide overleden, om volstrekt geene uitbetaling te doen aan den Persoon van JACOB VAN REINE, Schoenmaker te Oosterzee, uithoofde dezelve misbruik van ons vertrouwen gemaakt heeft, en wij alle uitbetaling beschouwen als niet voldoende.

Oosterzee, den 16 Mei 1837. H. K. MUURLING. H. K. MAST.

De Ondergeteekende sedert Mei eene nieuwe TABAKS-AFFAIRE hebbende opgerigt, onder de firma: *het Wapen van Smallingerland*, biedt zich aan tot het leveren van alles wat tot eene complete Fabrijk behoort. Belooft eene prompte en civiele behandeling.

Dragten, den 12 Mei 1837. B. J. VAN DER MEULEN.

De Ondergeteekende geeft door deze kennis dat hij benevens zijne Touwslagerij en wat dit vak verder betreft, bij hem verkrijgbaar zijn en gefabriceerd worden, alle soorten van PAARDEDEKENS, zijnde daaronder geschikte Beddekens. Bij hem kunnen almede haren en wollen Paarde- en Bed-dekens worden gemaakt. Nadere informatien te bekomen bij

J. B. WIELINGA,

op den hoek van de Kleine Palen te *Sneek*, alwaar ook Wollen, Merinossen en Zijden Stoffen geverfd kunnen worden.

Eigenaar geworden zijnde van de BAKKERIJ bij de Noorderpoort te Sneek, recommandeert zich de ondergeteekende ten vriendelijksten in de gunst en recommandatie zijner geëerde Stad- en Landgenooten; belovende door eene goede behandeling zich dezelve waardig te maken.

Sneek, den 16 Mei 1837. S. BAKKER, *Brood-, Koek- en Kleinbakker.*

LOGEMENT.

Daar de Ondergeteekende de AFFAIRE van LOGEMENTHOUDER op heden het aanvaard in het Huis genaamd *Koophandel en Zeevaart*, tevens *Hoorns Veerhuis*, op de Noorderhaven alhier, zoo beveelt hij zich minzaam aan in de gunst van zijne geëerde Stad- en Landgenooten, mitsgaders in die van Heeren Notarissen en Commissarissen van onderscheidene Collegien, als hebbende geschikte localiteit tot het houden van hunne gewone als bijzondere Comparitien. Belovende alles te zullen aanwenden, wat in zijn vermogen is, om zijne geëerde begunstigers in alles te voldoen.

Harlingen, den 11 Mei 1837. A. WIJNGAARDEN.

LOGEMENT.

Met dankbetuiging voor het bij hem vroeger genoten vertrouwen, maakt de ondergeteekende bij deze bekend, dat hij zijn tot het ontvangen van Reizigers zeer goed ingerigt LOGEMENT en KOFFIJHUIS, (het van ouds bekende Schippershuis), thans het *Nieuwe Hoorner*, *Heldersche* en *Eilander Veerhuis* aan de Noorderhaven, wijk C, no. 180, alhier, vlak tegen over de Steiger der Amsterdamsche Beurtschepen, heden heeft geopend. Bij voortduring beveelt hij zich in de gunst zijner geëerde Stad- en Landgenooten, met belofte eener aanbeveling-waardige behandeling.

Harlingen, den 16 Mei 1837. K. A. BLEEKER.

Met toestemming van den Edel Achtbaren Heer Grietman van Ængwirden, gedenkt de Logementhouder J. MEIJER, te Heerenveen, op Donderdag den 18 Mei e. k., ten zijnen huize te laten Verbillardspelen, en aan de winners vrij te vereeren: *Eene extra fraaije ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS* tot Prijs, en eene nader te bepalen Premie. De liefhebbers, welke verkiezen mede te spelen, worden verzocht, zich des morgens van dien dag, vóór tien ure aan te geven, dewijl er alsdan zal worden geloot, en precies ten elf ure, een aanvang met spelen zal worden gemaakt.

NB. De partij zal in één dag worden afgespeeld.

)o( )o( )o(**A**cht à tien KNECHTEN, het Timmeren en Metselen goed verstaande, kunnen dadelijk werk bekomen voor een jaar, bij W. D. BOORSMA, Meester Timmerman te Hichtum.

)o( )o( )o(**T**wee TIMMERKNECHTEN die goed kunnen werken, kunnen direct werk bekomen bij R. C. MEIJER, te Tirns. *Brieven franco.*

)o( )o( )o(**T**wee VERWERSKNECHTEN, hun werk verstaande, kunnen dadelijk werk bekomen bij H. LUPPENS, Mr. Verwer en Glazenmaker te Leeuwarden. *Brieven franco.*

)o( )o( )o(**E**en BAKKERSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande kan van stonden af, eene dienst bekomen, bij JOHS. E. KUIPERS, Mr. Bakker in de St. Jacobstraat te Leeuwarden. *Brieven franco.*

)o( )o( )o(**E**en JONGELING van fatsoenlijken huize en vereischte kundigheden, biedt zich aan ten dienste van eenen Apotheker of Geneesheer. — Brieven *franco* te bezorgen bij de Weduwe D. G. BROUWER, te Benedenknijpe.

)o( )o( )o(**E**r is op Woensdag den 3 Mei 1837, op de Stienser Kermis, bij den Kastelein *D. J. Bruinsma*, in de Oude Herberg aldaar, staan gebleven: Eene jonge zwartbonte MELKKOE; wie dezelve vermist, kan haar terug bekomen, tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.